

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 355/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Milanom Kuzmom, advokátom, Floriánska 16, Košice, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B5-39C/4/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. marca 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B5-39C/4/2019. Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a priznal sťažovateľom finančné zadost'učinenie každému v sume 6 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava I 9. apríla 2018, na základe námietky miestnej nepríslušnosti žalovaného postúpenou Okresnému súdu Bratislava V 1. februára 2019 sa sťažovatelia domáhajú proti žalovanému [REDAKOVANÉ] a.s., [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Okresný súd po vykonaní pojednávaní 29. novembra 2019, 6. mája 2022, 8. júla 2022 a 9. septembra 2022 vyhlásil 23. novembra 2022 rozsudok, proti ktorému podali obe sporové strany odvolanie. Ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že spis mestského súdu bol 21. augusta 2024 postúpený Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní. V odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5Co/84/2024 bol 31. marca 2025 vyhlásený rozsudok, ktorým krajský súd rozsudok

súdu prvej inštancie potvrdil, a v čase predbežného prerokovania tejto ústavnej sťažnosti dochádza k jeho písomného vyhotovovaniu.

II.

Argumentácia sťažovateľov

3. Proti postupu mestského súdu v napadnutom konaní podali sťažovatelia túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentujú, že v napadnutom konaní sa vyskytli viaceré obdobia nečinnosti a postup mestského súdu možno tiež označiť za nesprávny a neefektívny.

a) Neefektivita sa prejavila vo vykonaní pojednávania 29. novembra 2019, na ktorom právni zástupcovia oboch strán sporu v podstate len zopakovali svoje stanoviská v zhode s písomnými podaniami doručenými súdu a pojednávanie bolo odročené na neurčito na účel vykonania výsluchu sťažovateľov prostredníctvom dožiadaných súdov. Návrh na výsluch sťažovateľov bol pritom už obsahom žaloby. Navyše Okresný súd Trenčín dožiadanie na výsluch sťažovateľa 2 vrátil okresnému súdu bez vybavenia, pretože formuláciu žiadosti o výsluch považoval za vágnu a nebolo z nej zrejmé, k akým skutočnostiam má sťažovateľa 2 vypočuť.

b) Od výsluchu sťažovateľa 1 vykonaného 23. januára 2020 do v poradí druhého pojednávania uskutočneného 6. mája 2022 možno konštatovať obdobie nečinnosti súdu, keď súd v podstate nekonal.

c) Vo vybavení sťažnosti sťažovateľov na prietahy v postupe súdu z 27. júna 2024 podpredseda mestského súdu konštatoval nečinnosť súdu od 20. júla 2023, keď súd zaslal vyjadrenie sporových strán protistranám, do 31. mája 2024, keď súd v súlade s § 374 ods. 2 Civilného sporového poriadku zaslal žalovanému na vyjadrenie odvoláciu repliku sťažovateľov.

d) V súčasnosti sa nie je možné relevantne vyjadriť k tomu, či nečinnosť súdu skončila 31. mája 2024, pretože mestský súd ani krajský súd neposkytnú sťažovateľovi 1 odpoveď, či spis mestského súdu bol predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní, a ak áno, kedy.

e) Poukazujú na význam predmetu sporu a žiadajú ústavný súd, aby posudzoval celkovú dĺžku konania trvajúceho od podania žaloby na Okresnom súde Bratislava I až do momentu podania ústavnej sťažnosti, resp. až do vynesenia konečného rozhodnutia ústavného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní, ktoré sťažovatelia vidia v nečinnosti mestského súdu, ako aj v jeho neefektívnej činnosti.

5. Ochrana základnému právu na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a právu na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa v konaní pred ústavným súdom poskytuje len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany k porušeniu označených práv označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade mestským súdom) ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (IV. ÚS 632/2018, II. ÚS 176/2019). Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená, už nedochádzalo k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú,

pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. III. ÚS 462/2017, IV. ÚS 149/2018, II. ÚS 464/2018, I. ÚS 61/2020, I. ÚS 265/2022). Okrem toho jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Tento právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (Obluk proti Slovenskej republike, rozsudok z 20. 6. 2006, č. 69484/01, body 62 a 63; Mazurek proti Slovenskej republike, rozsudok z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

6. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už súd rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (obdobne III. ÚS 154/2018, I. ÚS 390/2019, II. ÚS 291/2020, IV. ÚS 517/2021, I. ÚS 208/2023, I. ÚS 234/2023).

7. Z tvrdenia samotných sťažovateľov vyplýva, že v čase podania ústavnej sťažnosti (13. marca 2025, pozn.), ako aj v čase jej predbežného prerokovania, čo vyplýva zo zistení ústavného súdu, sa konanie vo veci sťažovateľov vedie na krajskom súde, ktorému bola vec postúpená 21. augusta 2024 na rozhodnutie o odvolaniach sporových strán a ktorý 31. marca 2025 o podaných odvolaniach rozhodol rozsudkom, ktorým krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Z uvedeného je zrejmé, že ešte pred podaním ústavnej sťažnosti konal už v právnej veci sťažovateľov krajský súd a mestský súd, ktorý sťažovatelia označili ako porušovateľa svojich práv, už v tom čase nemohol ovplyvniť priebeh napadnutého konania, a preto ani porušiť označené práva sťažovateľov. Vydaním rozsudku z 23. novembra 2022 a postúpením odvolaní spolu so spisovým materiálom krajskému súdu už mestský súd vykonal všetky relevantné úkony smerujúce k prejednaniu veci a odstráneniu právnej neistoty sťažovateľov.

8. Zo samotnej ústavnej sťažnosti a z jej petitu vyplýva, že sťažovatelia namietali výslovne len postup mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B5-39C/4/2019, ktoré však už v čase podania ústavnej sťažnosti bolo ukončené vydaným rozsudkom mestského súdu a vec sa už nachádzala viac ako 6 mesiacov na inom súde, v dôsledku čoho už k porušovaniu označených práv postupom mestského súdu nemohlo dochádzať. V tomto prípade sa sťažovatelia až *ex post* domáhajú konštatovania porušenia práva na prerokovanie veci bez prietáhov, pretože v zásade už v čase podania ústavnej sťažnosti nešlo v ich prípade o aktuálny a trvajúci zásah do ich práv.

9. Zároveň ústavný súd reaguje aj na požiadavku sťažovateľov zohľadniť celkovú doterajšiu dĺžku napadnutého konania, vo vzťahu ku ktorej uvádza, že na to, aby ústavný súd mohol posudzovať dĺžku konania ako celku, musia byť samotnou ústavnou sťažnosťou napadnuté konania na všetkých súdoch, ktoré v označených konaniach participovali. Sťažovatelia však ústavnú sťažnosť neformulovali tak, aby sa ňou ústavný súd mohol v naznačenom smere vecne zaoberať, keď za porušovateľa neoznačili krajský súd, ktorý mal vec vo svojej dispozícii v čase podania ústavnej sťažnosti. Podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu

návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh rozhodnutia vo veci samej, ktorého sa sťažovatelia domáhajú (petit). To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čo sťažovatelia žiadajú v petite ústavnej sťažnosti, a iba vo vzťahu k subjektu, ktorý označili za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Z tohto dôvodu sa ústavný súd nemohol vecne zaoberať postupom krajského súdu po postúpení mu veci, pretože krajský súd sťažovatelia neoznačili za porušovateľa svojich práv a ani svoje námietky nesmerovali k prípadným priet'ahom v postupe krajského súdu.

10. Keďže sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu v čase, keď sa vec už nachádzala na krajskom súde, v dôsledku čoho už k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu nemohlo dochádzať (obdobne III. ÚS 154/2018, I. ÚS 390/2019, I. ÚS 217/2020, II. ÚS 291/2020, II. ÚS 180/2021, II. ÚS 440/2022), ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

11. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu